

פרק ג

א ואלו הן הלוקין, הבא על אחותו, ועל אחות אביו, ועל אחות אמו, ועל אחות אשתו, ועל אשת אחיו, ועל אשת אחי אביו, ועל הנדה, אלמנה לכהן גדול, גרושה וחלוצה לכהן הדיוט, ממזרת ונתינה לישראל, בת ישראל לנתין ולממזר. אלמנה וגרושה, חגיבין עליה משום שני שמות. גרושה וחלוצה, אינו חגיב אלא משם אחד בלבד:

ב הטמא שאכל את הקדש, והבא אל המקדש טמא, והאוכל חלב, ודם, ונותר, ופגול, וטמא, השוחט והמעלה בחוץ, והאוכל חמץ בפסח, והאוכל והעושה מלאכה ביום הכפורים, והמפסס את השמן, והמפסס את הקטורת, והסד בשמן המשחה, והאוכל נבלות וטרפות, שקצים ורמשים. אכל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שלא נפדו. כמה יאכל מן הטבל ויהא חגיב, רבי שמעון אומר כל שהוא, וחכמים אומרים כזית. אומר להם רבי שמעון, אין אתם מודים לי באוכל נמלה (כל) שהוא חגיב. אמרו לו, מפני שהוא כברייתו. אמר להן, אף חטה אחת כברייתו:

ג האוכל בפורים עד שלא קרא עליהן, קדשי קדשים חוץ לקלעים, קדשים קלים ומעשר שני חוץ לחומה, השובר את העצם בפסח הטהור, הרי זה לוקה ארבעים. אבל המותיר בטהור והשובר בטמא, אינו לוקה ארבעים:

ד הנוטל אם על הבנים, רבי יהודה אומר, לוקה ואינו משלח. וחכמים אומרים, משלח ואינו לוקה. זה הכלל, כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה, אין חגיבין עליה:

ה הקורח קרחה בראשו, והמקיף פאת ראשו, והמשחית פאת זקנו, והשורט שריטה אחת על המת, חגיב. שרט שריטה אחת

על חמשה מותים או חמש שריטות על מת אחד, חזב על כל אחת ואחת. על הראש, שתיים, אחת מכאן ואחת מכאן. על הזקן, שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת מלמטה. רבי אליעזר אומר, אם נטלו פלו כאחת, אינו חזב אלא אחת. ואינו חזב עד שישלנו בתער. רבי אליעזר אומר, אפלו לקטו במלקט או ברהיטני, חזב:

ו הכותב כתבת קצקע, כתב ולא קצקע, קצקע ולא כתב, אינו חזב, עד שישכתוב ויקצקע בדיו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם. רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון אומר, אינו חזב עד שישכתוב שם השם, שנאמר (ויקרא יט) וכתבת קצקע לא תתנו בכם אני ה':

ז נזיר שהיה שותה ביין כל היום, אינו חזב אלא אחת. אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה, חזב על כל אחת ואחת: ח היה מטמא למתים כל היום, אינו חזב אלא אחת. אמרו לו אל תטמא, אל תטמא והיה מטמא, חזב על כל אחת ואחת. היה מגלח כל היום, אינו חזב אלא אחת. אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח, חזב על כל אחת ואחת. היה לבוש בכלאים כל היום, אינו חזב אלא אחת. אמרו לו אל תלבש אל תלבש והוא פושט ולובש, חזב על כל אחת ואחת:

ט יש חורש תלים אחד וחזב עליו משום שמונה לאוין, החורש בשור וחמור, והן מקדשים, בכלאים בפרס, ובשבועית, ויום טוב, וכהן ונזיר בבית הטמאה. חנניא בן חכינאי אומר, אף הלושב פלאים. אמרו לו, אינו השם. אמר להם, אף לא הנזיר הוא השם:

י כמה מלקין אותו, ארבעים חסר אחת. שנאמר (דברים כה) במספר ארבעים, מנין שהוא סמוך לארבעים. רבי יהודה אומר, ארבעים שלמות הוא לוקה. והיכן הוא לוקה את

היתרה, בין כתפיו:

יא אין אומדין אותו אלא במכות הראויות להשתלש. אמדוהו לקבל ארבעים, לקה מקצת ואמרו שאינו יכול לקבל ארבעים, פטור. אמדוהו לקבל שמונה עשרה, משלקה אמרו שיוכל הוא לקבל ארבעים, פטור. עבר עברה שיש בה שני לאוין, אמדוהו אמד אחד, לוקה ופטור. ואם לאו, לוקה ומתרפא וחוזר ולוקה:

יב כיצד מלקין אותו, כופת שתי נדיו על העמוד הילך והילך, וחזן הכנסת אוחז בבגדיו, אם נקרעו נקרעו, ואם נפרמו נפרמו, עד שהוא מגלה את לבו. והאבן נתונה מאחריו, חזן הכנסת עומד עליה. ורצועה של עגל בידו, כפולה אחד לשנים ושנים לארבעה, ושתי רצועות עולות ויורדות בה:

יג נדה טפח ורחבה טפח, וראשה מגעת על פי כרסו. ומכה אותו שליש מלפניו ושתי ידות מלאחריו. ואינו מכה אותו לא עומד ולא יושב אלא מטה, שנאמר (דברים כה) והפילו השפט. והמכה מכה בידו אחת בכל כחו:

יד והקורא קורא (שם כח) אם לא תשמר לעשות וגו' והפלא ה' את מכתד ואת מכות וגו', וחוזר לתחלת המקרא (שם כט) ושמתם את דברי הברית הזאת וגו', וחזתם (תהלים עח) והוא רחום יכפר עון וגו', וחוזר לתחלת המקרא. ואם מת תחת ידו, פטור. הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת, הרי זה גולה על ידו. נתקלקל בין ברעי בין במים, פטור. רבי יהודה אומר, האיש ברעי והאשה במים:

טו כל חגיבי כריתות שלקו, נפטרו ידי כריתתו, שנאמר (דברים כה) ונקלה אחיד לעיניך, כשלקה הרי הוא כאחיד, דברי רבי חנניא בן גמליאל. אמר רבי חנניא בן גמליאל, מה אם העובר עברה אחת, נוטל נפשו עליה. העושה מצוה אחת,

על אחת כִּמְה וְכִמְה שֶׁתִּנְתֶּן לוֹ נִפְשׁוֹ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר,
מִמְקוֹמוֹ הוּא לָמַד, שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יח) וְנִכְרְתוּ הַנִּפְשׁוֹת
הַעֲשֵׂת וְגו', וְאוֹמֵר (שם) אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וְחַי בָּהֶם.
הָא, כָּל הַיּוֹשֵׁב וְלֹא עָבַר עֲבָרָה, נוֹתֵינִן לוֹ שְׂכָר כְּעוֹשֵׂה מִצְוָה.
רַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּר רַבִּי אוֹמֵר, הֲרִי הוּא אוֹמֵר (דברים יב) רַק חִזַּק
לְבַלְתִּי אֲכַל הַדָּם כִּי הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְגו', וְמָה אִם הַדָּם
שֶׁנִּפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם קָצָה מִמֶּנּוּ, הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ מִקְבֵּל שְׂכָר. גִּזְל
וְעֲרִיּוֹת שֶׁנִּפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם מִתְאַוָּה לָהֶן וּמְחַמְדֵתָן, הַפּוֹרֵשׁ מֵהֶן
עַל אַחַת כִּמְה וְכִמְה שֶׁיִּזְכֶּה לוֹ וּלְדוֹרוֹתָיו וּלְדוֹרוֹת דּוֹרוֹתָיו עַד
סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת:

טז רַבִּי חֲנִינְיָא בֶן עֲקֵשְׁיָא אוֹמֵר, רְצָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת
אֶת יִשְׂרָאֵל, לְפִיכֶךָ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה
מב) יִי חֲפֹץ לְמַעַן צְדָקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיֵאֱדִיר: